



De Dental Fillings Ltd. te Londen verzoekt ons plaatsing van het volgende :

### ASTRALIT

Wij moeten ten sterkste protest aanteekenen tegen inhoud en toon van de artikelen van den heer **T e k e n b r o e k** in de nummers van Maart en April dezes jaars van dit tijdschrift. Wij achten ons hierdoor ernstig benadeeld, niet alleen in den eer en goeden naam van onze firma, doch ook in de reputatie van onze producten. Wij protesteeren ook tegen de herhaalde publicatie van een van ons afkomstige graphiek in die artikelen zonder onze voorafgaande toestemming, waardoor, met schending van de bepalingen der Auteurswet, inbreuk op onze rechten wordt gemaakt.

Wij moeten te sterker tegen deze artikelen protesteeren, omdat de reputatie van onze onderneming en producten gebaseerd is op een ervaring in den loop van meer dan vijf en dertig jaar opgedaan in de fabricage van en handel in de onderwerpelijke producten.

De aanvallen van den heer **T e k e n b r o e k** op onze firma en producten gedaan berusten op een aantal beweringen, waarvan wij hieronder slechts enkele bij wijze van voorbeeld noemen, die geen rechtvaardiging in de feiten vinden.

Wij willen voorop stellen, dat onze advertentie volkomen juist is en in geen enkel opzicht misleidend. Astralit behoort nu eenmaal tot de zes vooraanstaande soorten vulporcelein, die door de American Dental Association erkend zijn en aan de eischen van het Bureau of Standards voldoen.

Vele tandartsen — ook de meest gezaghebbenden, waarvoor o.a. verwezen moge worden naar de artikelen in dit tijdschrift van Juni 1936 en Juli 1937 van den tandarts **E. F l a u m e n h a f t** met de daarin aangehaalde referenties — prefereeren nog steeds op grond van ruime en jarenlange ervaringen in de tandartsenpraktijk opgedaan een toevoeging van een kleine hoeveelheid zeep. Wij meenen goed te doen het product Astralit ten gerieve van de tandartsen, die nog steeds niet door de tegenovergestelde en volkomen subjectieve meening van den heer **T e k e n b r o e k** overtuigd zijn, met een kleine hoeveelheid zeep vermengd in den handel te brengen. En nu houden wij vol — en wij wachten nog steeds op het eerste begin van bewijs van het tegendeel — dat die toevoeging geen invloed op de deugdelijkheid van het cement heeft en zeker

niet in die mate, dat daardoor Astralit niet meer aan de standaard-specificatie No. 9 van de A.D.A. voldoet.

Zoolang de heer T e k e n b r o e k dit tegendeel niet aantoonst heeft hij zeker niet het recht het te doen voorkomen alsof wij misbruik maken van het vertrouwen der tandartsen door onjuiste reclame-voorspiegelingen, dat wij ons niet weerhouden de Amerikaansche onderzoekingen te misbruiken voor een reclameonjuistheid en dat onze advertentie een grove onwaarheid bevat en misleidend zou zijn, want de gewraakte advertentie is volkomen waarheidgetrouw.

Misleidend — en het spijt ons het te moeten constateeren *bewust* misleidend — is de mededeeling, dat wij wel zoo verstandig zouden zijn geweest het *niet* met zeep gemengd product in onderzoek te geven, immers de heer T e k e n b r o e k weet beter. Wij verwijzen hiervoor naar pagina 200 van het nummer van Maart 1939 van dit tijdschrift, waar de heer T e k e n b r o e k zelf zegt:

„De Research-commissie van de A.D.A. beslist welk materiaal „in onderzoek genomen wordt. Als een bepaald materiaal in onderzoek genomen wordt, koopt men op de vrije markt de meest gebruikte merken van dat materiaal. Van deze ingekochte monsters bepaalt men verschillende eigenschappen, die voor den tandarts „het meest van belang zijn”.

M.a.w. men geeft zijn producten niet aan de A.D.A. in onderzoek, doch de A.D.A. koopt wat op de vrije markt in de Ver. St. in den handel is, zonder dat de fabrikant daarop invloed kan uitoefenen. Van misleiding gesproken!

Wij kunnen den heer T e k e n b r o e k echter de geruststelling verschaffen, dat wij Astralit met zeep wél in onderzoek hebben gegeven — zij het niet bij de A.D.A. want zooals gezegd, dat zou ons niet zijn gelukt — en hij weet dit, althans kan het weten uit den inhoud van bovengenoemd artikel van den heer E. F l a u m e n h a f t.

Maar nog bonter maakt de heer T e k e n b r o e k het met een andere bewering, n.l. dat het met zeep gemengde product er bij dit Amerikaansche onderzoek wel zeer bedroevend zou zijn afgekomen, doordat reeds bij voorbaat het bijmengen van zeep zoover zou zijn weggegooid, dat het niet eens voor nader onderzoek in aanmerking is kunnen komen.

Hier stelt de heer T e k e n b r o e k feiten.

Van beide een: óf hij beschikt hiervoor over bewijzen, doch dan had hij een dergelijke ernstige beschuldiging niet mogen neerschrijven — zelfs niet, ja juist daarom niet in een wetenschappelijk blad — zonder zijn bewijzen daarvoor te noemen; óf hij beschikt niet over bewijzen, doch dan berust deze mededeeling op pure fantasie en had hij deze beschuldiging in het geheel niet mogen uiten.

Daar ons product — Astralit vermengd met zeep — om hier niet ter zake dienende redenen niet, althans niet in betrekkenende mate, op de Amerikaansche markt voorkomt, bestond er zelfs voor de A.D.A. geen gelegenheid voor onderzoek. Maar nogmaals, het product voldoet in alle opzichten aan de specificatie No. 9 voor silicaten, zelfs met een ruime

marge en wij sommeeren dan ook den heer T e k e n b r o e k de juistheid van zijn beweringen met bewijzen te staven.

Wij willen het wat dit artikel betreft hierbij laten en des heeren T e k e n b r o e k s verdere insinuaties en beschouwingen over reclame in het algemeen maar verder laten voor wat zij zijn. Slechts moet het ons nog van het hart, dat wij en vele anderen met ons het verband tusschen dat artikel en de wederrechtelijke opname van onze graphiek op blz. 239 niet begrepen hebben. Dit is ons echter in het artikel in het April-nummer geopenbaard in een beschouwing van den heer T e k e n b r o e k, die wederom meer blijk geeft van een uiterst critische gezindheid ten aanzien van onze onderneming en producten dan van juiste waardeering van wat wij met die graphiek bedoelen en een objectief lezer daaruit maar mogelijkerwijze kan opmaken.

Met de graphiek is toch niet anders bedoeld dan te toonen, dat ons product „Petralit”, wat drukvastheid betreft, ligt in de zone der amalgamen, welke voldoen aan de eischen van de A.D.A. Aan den eenen kant van de lijn staat het vergelijkingsmateriaal voldoende aan die voorschriften genoemd, aan den anderen kant het Petralit. De lezer leest hieruit, dat de drukvastheid van Oxyphosphate ligt tusschen 240 en 1330 K.G./c.M.<sup>2</sup>, van silicaten tusschen 735 en 1510 K.G./c.M.<sup>2</sup> en van Amalgame tusschen 1490 en 3590 K.G./c.M.<sup>2</sup> en dat Petralit een vastheid van 2030 K.G./c.M.<sup>2</sup> heeft en dat materiaal derhalve harder is dan hetzij de oxyphosfaten, hetzij de silicaten beproefd door het Bureau of Standards en binnen de grenzen van amalgaam komt.

Dat er silicaatcementen in den handel zijn, die een weinig grootere drukvastheid hebben n.l. van 2045 K.G. per c.M.<sup>2</sup> dus  $\frac{3}{4}$  % hooger willen wij op gezag van T e k e n b r o e k gaarne gelooven, doch het wil ons voorkomen, dat wij in een graphiek, uitsluitend bedoeld om aan te toonen, met welke materialen ons Petralit wat drukvastheid betreft te vergeleken is, kunnen volstaan met een vergelijking met de officieele waarden voor andere plastische materialen, zooals deze in de wetenschappelijke bladen zijn vermeld, zonder dat wij daarin ook nog andere materialen waarvan geen officieele cijfers bekend zijn betrekken.

Ten slotte nog een niet belangrijk, doch kenmerkend staaltje van de wijze van voorlichting van den heer T e k e n b r o e k. Op blz. 356 laatste regel staat, dat het Bureau of Standards nooit merkennamen of firmanamen publiceert. Op blz. 238 (noot) vermeldt hij echter, dat men in de J.A.D.A. 1938 blz. 1861 de namen van 5 andere cementmerken aantreft, notabene met de firmanamen.

Op gevaar af, dat wij nu te hooren krijgen, dat deze weerlegging een uitvloeisel is van de toepassing van reclamewetenschap waaraan de heer T e k e n b r o e k den lezer wil doen gelooven, meenden wij toch de hoogst aanvechtbare beschouwingen van den heer T e k e n b r o e k in dit tijdschrift niet geheel onbeantwoord te moeten laten. De lezer mocht anders wegens het uitblijven van tegenspraak meenen, dat de heer T e k e n b r o e k volkomen gelijk heeft.

Wij hebben het bovenstaande onverkort opgenomen teneinde deze firma het volle pond te geven. Het wil ons echter voorkomen dat de lengte van het ingezonden stuk omgekeerd evenredig is aan de juistheid van het betoog. Wij drukken hierbij nog eens de advertentie af, die door collega Tekenbroek misleidend werd genoemd. Ook naar onze meening kan de lezer geen anderen indruk krijgen dan dat ook met zeep vermengd Astralit door het Amerikaansche „Bureau of Standards” zou zijn goedgekeurd; daartegen vooral ging de aanval van Ir. T e k e n b r o e k en o.i. terecht. Deze en soortgelijke advertenties zullen dan ook in den vervolge door ons worden geweigerd.

**ASTRALIT FILLING PORCELEIN MET 3 % ZEEP IS**

**VEILIG:** Geen zenuwirritatie. Kan gebruikt worden zonder lining of ondervulling.

**DUURZAAM:** 1780 Kg. per vierkante cm. drukvastheid.

**ONZICHTBAAR:** 43 % doorzichtig.

ASTRALIT is een van de zes vooraanstaande soorten filling porcelain, welke aangenomen is door de American Dental Association, omdat dit voldoet aan standaard specificatie Nr. 9 voor silicaten.

VERKRIJGBAAR BIJ A L L E VOORAANSTAANDE DENTAL DEPÔTS.

*Monsters en literatuur worden gaarne op verzoek verstrekt.*

Gefabriceerd door **DENTAL FILLINGS LTD. LONDON N.W. 1**

Wat betreft het gebruik maken van de graphiek, begrijpen wij niet hoe hiermede het *auteursrecht* kan zijn geschonden, immers deze graphiek werd rondgezonden als reclame. Hoe wil men haar nog beter verspreiden dan door afdrukken in dit Tijdschrift?

De arbeid van het Amerikaansche „Bureau of Standards” is van buitengewoon groot belang voor de tandheelkunde, aangezien hierdoor verklaringen over producten worden gegeven, waarvan de betrouwbaarheid boven iederen twijfel verheven is; vandaar dat ook het gebruik van deze verklaringen met de meest mogelijke correctheid moet geschieden.

Wanneer tenslotte de „Dental Fillings Ltd” in het bovenstaande den heer T e k e n b r o e k sommeert de juistheid van zijn beweringen met bewijzen te staven, dan doet dit ietwat zonderling aan wanneer men weet, dat de zelfde firma tegelijkertijd — bij kort geding — van den President van de Rechtbank verlangd heeft den heer T e k e n b r o e k het op zijn wijze neerschrijven van zijn eerlijke en deskundige overtuiging onmogelijk te maken.

Wij willen er verder niet meer van zeggen, maar bewondering voor deze methoden hebben wij niet!

*Redactie.*